4.0.4. ČLOVĚK NENALEZEN

Autorská inscenace studentů 5. ročníku Hudebně dramatického oddělení podle hry Karla Čapka R.U.R.

Osoby a obsazení:

Helena _____ Alisa Gertsovskaya
Domin _____ Maximilián Dolanský
Sulla _____ Patricie Pokorná
Damon _____ Prokop Zach
Alquist _____ Ondřej Stupka
Fabry _____ Matouš Vyšata
Dr. Gall _____ Matyáš Svoboda
Busmanová _____ Barbora Mečířová
Hallemeierová ___ Natálie Sudíková
Nina _____ Zuzana Matušková

Režie: Patricie Pokorná, Prokop Zach
Dramaturgie: Zuzana Matušková
Úprava textu: Prokop Zach, Zuzana Matušková
Produkce: Alisa Gertsovskaya
Scéna: Matouš Vyšata
Kostýmy: Barbora Mečířová
Kostýmní spolupráce: Natálie Sudíková
Hudba: Ondřej Stupka, Maximilián Dolanský
PR: Prokop Zach, Matyáš Svoboda
Pedagogické vedení: Kateřina Iváková, Kateřina Holánová Vágnerová, Radek Brož, Miroslav Dvořák

Světla: Marie Dvořáková
Zvuk: Ladislav Frej
Jevištní technik: Radovan Slávik
Vedoucí techniky: Tomáš Jelínek
Garderobiéra: Lucie Jansová
Vedoucí divadla: Veronika Pospíšilová

Premiéra 21. 11. 2025 v 19:00
v Divadle Na Rejdišti

Stvořeni proto, aby nám usnadňovali práci, abychom nemuseli přemýšlet a vlastně nic dělat. Všechno za lidi udělá umělá inteligence, kterou můžeme řídit z pohodlí domova. Není třeba lidské práce, není třeba bolesti. Člověk už nemusí nic. Jen si užívat. Vždyť Dominova umělá inteligence všechno obstará.

Utopický ráj nebo konec lidstva?

JAK TO MYSLEL KAREL ČAPEK?

Karel Čapek (1890–1938) byl český spisovatel, novinář a myslitel, který se ve své tvorbě soustředil na aktuální společenské otázky, pokrok vědy a především na zodpovědnost člověka za svět, který utváří. V roce 1920 Čapek napsal drama R.U.R. (Rossum's Universal Robots). R.U.R. se stalo jedním z nejvlivnějších děl své doby. A právě díky němu se do celého světa rozšířilo slovo robot, které vymyslel Čapkův bratr Josef. Hra vznikla v době po první světové válce, kdy industrializace a masová výroba měnily lidskou práci i každodennost. Čapek se v ní kriticky ptá, co se stane, pokud člověk stvoří umělou bytost bez emocí a svědomí, jejímž jediným účelem je sloužit. Čapkova vize nebyla pouhým sci-fi varováním před stroji. V R.U.R. se zaměřil na etiku moci, ztrátu individuality a zneužití vědy. Roboty vnímal jako metaforu: co se stane, když se člověk vzdá své lidskosti ve jménu efektivity a výkonu?

A JAK TO MYSLÍME MY?

Nejprve jsme původní text několikrát přečetli a rozebrali. Po nějaké době jsme zjistili, že je pro naše účely napsán složitě, dnes působí archaicky a příliš literárně. A přestože je „čapkovský" styl psaní opravdu krásný, došlo nám, že nejsme schopni tak objemný text zinscenovat, aby byl výsledek nosný. A také jsme zjistili, že podobný problém, který v původní hře představují roboti, je dnes spojen s fenoménem umělé inteligence. Text jsme razantně zkrátili a přepsali. Ale stále si můžete všimnout, že některým postavám (Alquist) záměrně zůstaly původní čapkovské repliky. Dost jsme se od pana Čapka odklonili, ale přesto jsme v jádru naší adaptace snažili zachovat to nejdůležitější z obsahu a také původní postavy. Pozorný divák si všimne, že chybí Nána (chůva Heleny). Tu jsme přepsali na postavu Niny. Jinak jsme také naložili s Damonem a Sullou, kteří jsou původně roboti. V naší verzi jsou to pochopitelně „avataři" umělé inteligence. Dalším postavám jsme změnili některé vnější vlastnosti, ale v jádru jsou podobní těm z předlohy. Od pana Čapka se tedy lišíme hlavně v záměně robotů za umělou inteligenci a také v podobě textu. Zároveň jsme s ním v mnohém ve velkém souladu a kolektivně věříme, že by to pan Čapek ocenil. Pokusili jsme se vytvořit inscenaci, u které doufáme, že bude na diváky působit podobně apelativně jako R.U.R. od pana Karla Čapka.

Alisa Gertsovskaya

Barbora Mečířová

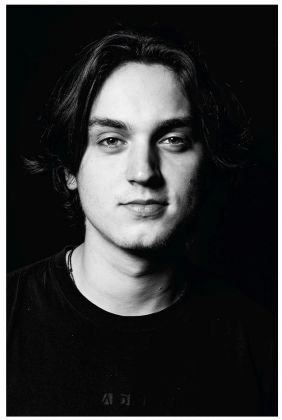

Matouš Vyšata

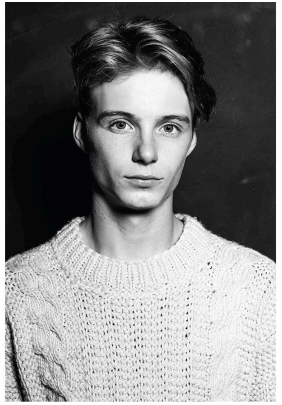

Matyáš Svoboda

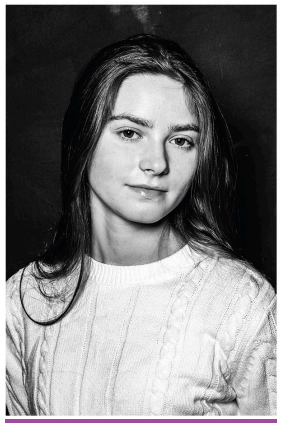

Natálie Sudíková

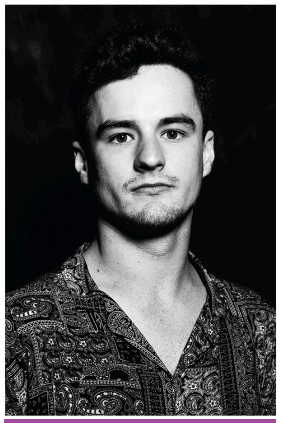

Ondřej Stupka

Maximilián Dolanský

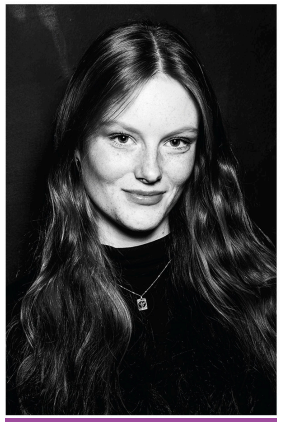

Patricie Pokorná

Prokop Zach

Zuzana Matušková

4.0.4.

ČLOVĚK NENALEZEN 4.0.4.

DIVADLO NA REJDIŠTI

PRAŽSKÁ KONZERVATOŘ

PRAHA PRAGUE PRAGA PRAG

NA MOTIVY R.U.R.